

АНАЛИЗА БИЛАНСА

Додатак „Народном Благостању“

БРОЈ 18

БЕОГРАД, 1 МАЈ 1937.

ГОДИНА IX

Садржај

Privilegovana agrarna banka — Beograd

Jadransko-podunavska banka u Beogradu

PRIVILEGOVANA AGRARNA BANKA — BEOGRAD

Privilegovana agrarna banka je jedna od naših najvećih novčanih ustanova. Ona je akcionarsko društvo koje svojim akcionarima svake godine polaže računa. Godišnji izveštaji i zaključni računi Privilegovane agrarne banke odlikuju se preglednošću i jasnošću; oni će poslužiti kao glavni izvor analize njenog poslovanja za poslednje četiri godine.

Zaključena poslovna godina biće nesumnjivo u bancinoj istoriji zabeležena kao jedna od najvažnijih. Banci je Uredbom o likvidaciji zemljoradničkih dugova poveren vrlo važan zadatak. Ona ima da preuzme zemljoradničke dugove od novčanih ustanova. Time će ona postati najvažniji poverilac našeg sela. Ogroman je zadatak koji je banci poveren. Zemljoradnički dugovi koji se imaju preneti na Privilegovanu agrarnu banku iznose oko 3 milijarde dinara.

Privilegovana agrarna banka postaje poverilac umesto novčanih zavoda prema seljaku dužniku. Ona postaje dužnik prema novčanim zavodima. Njena uloga posrednika nalaže joj velike zadatke na polju organizacije. Najvažnija organizaciona promena je nesumnjivo osnivanje filijala u Zagrebu, Sarajevu i Ljubljani. Glavni zadatak filijala je zasad sredi vanje materijala u vezi s Uredbom o likvidaciji zemljoradničkih dugova. Ali taj posao neće trajati većito. Filijale će korisno poslužiti banci u njenom užem prvobitnom poslovanju, kako aktivnom tako i pasivnom. Ali biće neminovna i reorganizacija centrale, kojoj pretstoji osim rada na sredi vanju dužničkih isprava i likvidacije tog portfelja, emitovanje bonova na račun države za naknadu polovine otpisa novčanim zavodima.

Iz bilansa i računa gubitka i dobitka najbolje se vidi da je banka podnela velike žrtve svojim poveriocima. Bancini prihodi od kamata smanjili su se sa 52,3 mil. din. u 1933 god., 48,5 mil. 1934 g., 44 mil. 1935 g. na 29 mil. u 1936 g. Banka je smanjila kamatu svojim hipotekarnim dužnicima sa 9 i 10% na 7 i 8%, za 2%, po zadružnim zajmovima isto tako za 2%, sa 7 na 5%, a po meničnim zajmovima i na lombard hartija od vrednosti na 6%. To se smanjenje odnosi na sve dužnike koji ne potpadaju pod Uredbu o likvidaciji zemljoradničkih dugova, dok kod onih koji potpadaju pod Uredbu ono je veće i ide do 5% po dugoročnim hipotekarnim zajmovima i 4,5% po dugovima zadrugara i mesnih zadruga za poljoprivredni kredit. Većina dužnika otpada na one, koji se mogu koristiti olakšicama predviđenim u Uredbi o likvidaciji zemljoradničkih dugova. Banka je potraživala na kraju 1936 god. 767,9 mil. din. prema 736,4 mil. 1935 g., 737 mil. 1934 g. i 729 mil. 1933 g. Zajmovi otpadaju na dve važne ka-

tegorije: hipotekarne i zadružne. Hipotekarni su u 1936 g. sa 467,4 mil. nepromenjeni prema prethodnoj godini i padaju prema 1934 i 1933 g. kada su iznosili 479,5 mil. i 473,7 mil. Najveći deo tih potraživanja sačinjavaju zemljoradnički koji potpadaju pod zaštitu, i to 410,5 mil. ili 87,8%. To objašnjava i zaleđenost tih računa. Celokupan obrt po toj poziciji bio je u 1936 godini 28 mil. prema 15 mil. u prethodnoj godini, 30 mil. 1934 g. i 32 mil. u 1933 g. Banka će ovim dužnicima otpisati na njihovo traženje 25% glavnice, ceneći ponaosob položaj svakog pojedinog dužnika i imajući naročito u vidu odnos duga prema vrednosti ukupne imovine dužnikove. To će da pretstavlja okruglo 80 miliona dinara. Kamata će se smanjiti sa 20 mil. koliko je efektivno iznela u 1936 g. na 15—16 mil. ili za 4—5 mil. din. godišnje kroz 15 godina.

Banka je povećanje svog obrtnog kapitala, koje je delom knjiženo preko privremenih računa i koje se sastoji od privremenih uplata do konačnog rasporeda, koristila za kreditiranje zadruga. Krediti zadrugama povećali su se sa 255 mil. u 1933 g., 257 mil. 1934 g., 268,6 mil. 1935 g. na okruglo 290 mil. u 1936 g. Zadružni posao sve više napreduje, i ako tako potraje i dalje Privilegovana agrarna banka će postati najvažniji kreditni izvor našeg zadrugarstva. Od zadružnih zajmova najveći deo otpada zemljoradnicima-zadrugarima na žiro svojih zadruga. Takvih potraživanja bilo je na kraju 1936 g. 234,2 mil. din., a od ovog iznosa duguje zadrugarstvo za poljoprivredni kredit 225,5 mil. din. Samo na 5,4 mil. ne odnosi se zaštita, jer su dugovi nastali posle 20 aprila 1932 god. Ovim dužnicima banka će otpisati 25% i smanjiti kamatu na 4,5%. Gubitak na glavnici će izneti 55 mil. din., a na kamati prema u 1935 g. efektivno ostvarenim prihodima po toj poziciji oko 13 mil. din. godišnje kroz 12 godina. Ostvarene prihode od kamata u 1936 god. po zadružnim zajmovima nismo mogli uzeti kao merilo, pošto su pali usled zaštitnog zakonodavstva na neverovatno niski iznos od 9 mil. din. prema 27 mil. u 1935 g. Žrtve koje podnosi banka u vezi sa Uredbom kroz 12 godina će izneti preko 300 mil. dinara, kako zbog otpisa glavnice duga, tako i zbog smanjenja kamatne stope. Onaj deo koji sačinjava smanjenje glavnice u iznosu od okruglo 135 mil., knjižiće se na račun osobenog fonda za regulisanje zemljoradničkih dugova. Država će uplaćivati u taj fond 5 mil. din. godišnje. Osim toga će da uđe u taj fond dividenda od 3,6 mil. din., koju bi imala da primi država na svoje akcije u nominalnom iznosu 120 mil. din. i blizu 1 mil. din. koliko bi Državna klasna lutrija imala da primi na svoje akcije. U taj fond će se uneti i višak dividende koji bi Privilegovana agrarna banka mogla isplatiti

preko 3%. Izgleda da će za 15 godina biti moguće amortizovati otpise glavnice. Za gubitak na kamati Uredbe o likvidaciji zemljoradničkih dugova nije predvidela nikakvu naknadu.

Račun izravnjanja				
Aktiva	1933	1934	1935	1936
	u hiljadama dinara			
Gotovina	1.040	1.029	1.667	2.777
Žiro račun kod N. B.	139	176	135	522
Ček. rač. kod Pošt. šted.	740	1.108	1.305	1.730
Blagajnički zapisi	30.000	2.193	1.815	3.204
Tek. računi filijala	—	—	—	549
Tek. rač. kod Drž. h. b.	42.109	49.312	26.998	24.025
Tek. rač. kod dr. banaka	478	470	429	96
Dužniči po hip. zajmu	473.794	479.527	467.430	467.443
po dugoročnim zajm. vodnih zadruga	7.543	13.721	13.513	13.403
po zadr. zajmovima	172.560	173.291	174.175	208.664
po zadr. tek. rač.	71.628	68.463	78.499	75.718
po lomb. zadr. obav.	1.147	983	956	715
po eskont. menic.	2.154	1.483	1.492	1.388
po lomb. h. od vred.	352	285	290	537
Neaplaćena kamata	—	—	15.524	—
Akcionari	11.129	11.115	10.961	10.957
Vrednosti rez. fondova	15.527	21.184	26.498	25.011
Vred. penz. fonda	2.358	3.121	5.512	8.289
Nepokretna imanja	2.934	3.626	4.201	10.233
Nameštaj	—	632	549	615
Razna aktiva	36	72	262	76
Dužnici po garancijama	5.500	33.000	36.000	46.000
Garancije	—	22.000	54.000	284.000
Založene ostave	298.219	265.504	270.376	264.209
Proste ostave	7.199	746.021	743.222	713.838
Kaucije	2.421	1.953	1.048	1.098
Poslov. za račun trećih	3.867	3.434	3.394	2.676
Pasiva				
Glavnica	700.000	700.000	700.000	700.000
Fondovi:				
opšti rezervni	32.530	34.621	35.951	37.106
za obezb. založnica	1.036	1.247	1.323	1.408
za obezb. mel. obv.	1.036	1.247	1.323	1.408
za obezb. zadr. obv.	1.036	1.247	1.323	1.408
za kursnu razliku hart. od vred. rez. fonda	—	—	1.883	1.890
Penzioni fond	3.772	5.574	7.153	8.581
Ulozi na štednju	14.894	10.517	9.152	8.483
Tekući računi	6.363	4.267	5.608	9.095
Fondovi Min. poljoprivre- de i samoupr. ustan.	11.420	15.450	17.769	17.020
Ulog filijala	—	—	—	19.257
Nepodig. dividenda	5.683	4.168	5.035	3.990
Privremeni računi	8.901	10.750	5.594	16.370
Prenosni računi	2.999	3.831	2.050	771
Razna pasiva	1.057	2.206	3.650	11.157
Ukapitalisana kamata	6.197	—	—	—
Pov. po garancijama	6.197	55.000	90.000	330.000
Dobitak:				
Prenos iz ranije god.	99	80	2	36
Čista dobit	38.683	36.496	34.384	18.035
Ostavljači ostava po založnim ost.	298.218	265.504	270.376	264.209
Po prostim ost.	7.199	746.021	743.222	713.838
Polagači kaucija	2.421	1.953	1.048	1.098

Poverioci po poslovanju za račun trećih	3.867	3.434	3.394	2.676
Zbir bilansa	1.152.913	1.903.613	1.940.242	2.167.776

Račun gubitka i dobitka				
Rashodi	1933	1934	1935	1936
	u hiljadama dinara			
Kamata po ulozima	935	726	405	358
Kamata na neplasiran kapital fondova	340	438	107	421
Upravni troškovi	—	—	786	656
Plate osoblja	—	—	7.378	7.426
Troškovi rev. i zadr.	—	—	—	344
Osig. osoblja i upl. u penz. fond	—	—	779	839
Materijalni izdaci	—	—	612	854
Troškovi	11.538	10.838	—	—
Tr. nepokr. im.	34	—	—	—
Otpisi po hip. zajm.	654	208	123	10
po nepokr. im.	—	—	—	503
vrednosti rez. fonda	276	—	—	—
nameštaja	36	70	60	68
po lomb. hart. od vred.	7	—	—	—
razni	—	43	—	—
po zadr. obv. i men.	—	—	1	—
Prenos dobitka	99	80	2	36
Čist dobitak	38.683	36.496	34.384	18.035
Prihodi				
Kamata:	52.298	48.471	—	—
po hip. zajm.	—	—	17.639	20.262
po dug. zajm. vodn. zadr.	—	—	688	680
po zajm. na zadr. obl. i men.	—	—	19.354	3.330
po zadr. tek. rač.	—	—	5.912	3.803
po lomb. zadr. obv.	—	—	12	30
po eskon. men.	—	—	76	103
po lomb. hart. od vred.	—	—	17	33
po hart. od vr.	—	—	61	146
zatezna kamata	—	—	308	664
Razni prihodi	266	349	566	464
Prenos dobitka	99	80	2	36
Zbir prih. ili rashoda	52.662	48.900	44.636	29.551

Zaključni računi za poslednje 4 godine pokazuju tragove teške krize. Zbir bilansa povećao se, ali usled proširenja obima neutralnih pozicija u vezi sa porastom garancija. Iz promena po drugim pozicijama se vidi, da se banka morala zadovoljiti sa odbranom stečenog položaja. U svom poslovanju banka se koristila, uglavnom, sopstvenim kapitalom. Ovaj se neznatno povećao sa 735,6 mil. u 1933 na 738,4 mil. 1934, 741,6 mil. 1935 i 743,2 mil. 1936 g. U sopstvena sretstva mogli bi računati i ona po privremenom računu od 16,4 mil. u 1936 g., prema 5,6 mil. u 1935. 4,3 mil. 1934 i 5,7 mil. 1933 g. Tuda sretstva igraju neznatnu ulogu, ukupno iznose 45 mil. din. prema 36 mil. u 1935 g., 31 mil. 1934 g. i 33,5 mil. 1933 g. Vreme nije bilo zgodno za razvijanje pasivnog posla. Ali bez uspeha u tom pravcu teško se može pretstaviti znatnije proširenje poslova. Ni u najskorijoj budućnosti nema izgleda, da bi banka u tom pravcu mogla da postigne rezultate. Zbog toga izgleda verovatnim da će uprava imati za cilj, da povećá sopstvena sretstva. Iz aktive se vidi da je potrebno izvršiti malu korekturu sopstvenih sretstava. Između aktiva imamo poziciju akcionara od ravno 11 mil. din. kroz poslednje 4 godine, koji iznos pretstavlja neuplaćeni iznos glavnice, koji se vodi kao dug akcionara.

Najveća i najvažnija pozicija, dužnika, je kao što smo videli zaledena. Ali banka je uprkos tome uspjela da očuva potpuno svoj likviditet. Ona raspolaže sa 2,7 mil. din. gotovine prema 1,7 u 1935, 1 mil. 1934 i 1 mil. 1933 g. Na tekućem računu kod Državne hipotekarne banke ima 24 mil. prema 27 mil., 49 mil. i 42 mil. u prethodnim godinama. Žiro račun kod Narodne banke iznosi 522.000 prema 135.000, 76.000 i 139.000; čekovni račun kod Poštanske štedionice 1,7 mil. prema 1,3 mil., 1,1 mil. i 740.000 i tekući računi kod drugih banaka 96.000 prema 429.000, 470.000 i 478.000. Banka je plasirala 3 mil. din. u blagajničke zapise prema 1,8 mil., 2,1 mil. i 30 mil. u prethodnim godinama. U 1936 g. tuđa sretstva pokrivena su sa 72% 1935 g. sa 89% a u godinama 1934 i 1933 gotov novac i odmah raspoloživa potraživanja prelaze visinu tuđih sretstava i iznose u procentima ovih 115% u 1935 g. i 222% u 1933 g. Prilikom analize odnosa sopstvenih i tuđih sretstava videli smo da postoji veliki neiskorišćeni potencijal pasivnog posla. Ako se likviditet uzima za merilo isto tako se može konstatovati mogućnost proširenja poslovanja. U početku svog rada banka je uživala kredit Narodne banke, Državne hipotekarne banke i Poštanske štedionice od 600 mil. din. kojim se nije koristila. Konsolidovanjem prilika biće moguće da to čini, ako se za to stvore preduslovi.

Smanjenje kamate i neuredno plaćanje dužnika prouzrokovali su osetan pad prihoda i čistog dobitka, koji je izneo 18 mil. prema 34,4 mil., 36,5 mil. i 38,7 mil. u prethodnim godinama. Zarada nije ni ove godine tolika da bi se mogla isplatiti dividenda na akcije koje poseduje država i Klasna lutrija.

Banka posebno izveštava o radu njenog odeljenja za finansijsku likvidaciju agrarne reforme na velikim posedima, koje je započelo rad 1. novembra 1933 godine. Do polovine 1936 godine odeljenje je radilo na donošenju odluka o pravu prvokupa po Uredbi o finansijskoj likvidaciji agrarne reforme. Preko odeljenja uplaćuju interesenti zakupninu i privremeni anuitet. U zadatak odeljenja spada i emitovanje 4% obveznica za finansijsku likvidaciju agrarne reforme, kao i vršenje službe prema veleposednicima. Polovinom 1936 godine Odeljenje je počelo da prima ekspropriacione odluke u iznosu od 16,4 mil. din. Odeljenje je opteretilo 1498 agrarnih dužnika sa 5,7 mil., državu za zemlju dodeljenu 708 dobrovoljaca sa 10,7 mil. din. Taj iznos od 16,4 mil. ide u korist veleposednika sa 14,3 mil. din. i države za doprinos veleposednika u kolonizacioni fond sa 2,1 mil. Obim poslova odeljenja je iz godine u godinu veći. Zbir godišnjeg završnog računa iznosio je 1934 g. 3,5 mil., 1935 g. 6,2 mil. i 1936 g. 65,7 mil. Od obveznica u ukupnoj vrednosti od 720 mil. stavljeno je u optekaj 34,3 mil. Primanja po redovnim i privrednim anuitetima povećavaju se stalno, sa 1,2 mil. u 1934 g. na 2,1 mil. 1935 g. i 5,6 mil. u 1936 g. Gotovina Odeljenja iznosila je 1936 g. 8,2 mil. prema 4,8 mil. i 2,9 mil. u prethodnim godinama. Isplaćen interes povećao se sa 1,3 mil. din. u 1935, na 4 mil. u 1936 g. Odeljenje je od početka svoga rada do kraja 1936 odobrilo 3823 prodaje, a odlučilo da se koristi pravom prvokupa u 356 slučajeva. Otkupljeno je 855 katastrálnih jutara za 1.055.234 din. a prodana je ista površina za 3.179.567 din.

Odeljenje, iako je zasad još u početku svog rada, ima najbolje izgleda da se razvije u veliki i moćan instrument kolonizacione politike. To će verovatno da ide paralelno sa razvićkom cele banke, koja ima najbolje uslove za to. Ona do sada nije mogla da razvije svoje poslovanje kako bi to trebalo da bude, zbog zaštite zemljoradnika i usled toga stvorenog haotičnog stanja. Uredba o likvidaciji zemljoradničkih dugova nametnula je velike žrtve banci, ali sa druge strane stvorila je mogućnost njenog snažnog razvića.

Članovi upravnog odbora su g. g.: d-r Bogdan Marković, predsednik, Andrija Radović, potpredsednik, Vojin M. Đu-

ričić, d-r Milorad Nedeljković, ing. Ljubomir Godevac, Miroslav Kulmer, Ivan Ažman, d-r Đorđe Tasić, Petar Blašković, Velizar V. Milosavljević, Antun Mihalović, Sava Vujić, Alija Odošić, Vasa Todorović i Antun Končan.

Nadzorni odbor sačinjavaju g. g.: d-r Nikola Kostrenčić, potpredsednik, Dušan Šainović, potpredsednik, Mihailo Cocić, Mihajlo Ljuština, Tasa Tasić, Stjepan Horvat i Lazar Budišin-Mladi.

Direktori su g. g.: Milorad Jefremović i d-r Stanoje Conić.

JADRANSKO-PODUNAVSKA BANKA U BEOGRADU

Kao što je našim čitaocima poznato, i Jadransko-podunavska banka bila je teško pogođena bankarskom i opštom privrednom krizom. Međutim, ona je dosta rano — već u toku 1933 godine — izvršila sve potrebne otpise, a gubitak je eliminisan sniženjem glavnice od 55 na 11 miliona dinara. Akcionari su podneli veliku žrtvu, smatrajući da je i za njih bolje da imaju — umesto nejasne situacije — banku sa manjom glavnicom i realnom aktivom. Da bi se stvorio normalniji odnos između sopstvenih i tuđih sredstava, kao i u interesu ozdravljenja poslova, rešeno je da se pristupi ponovnom povećanju glavnice sa 11 na 24 miliona. Glavniji ulagači i poverioci pristali su dobrovoljno da se jedan deo njihovih potraživanja (39%) pretvori u prioritetne akcije. Oni su upisali 9 miliona 898 hiljada, a na ostale ulagače, koji su imali uloge iznad 100 hiljada, otpao je ostatak do 13 miliona, t. j. 3 miliona 102 hiljade.

Bančini završni računi za 1936 godinu pokazuju nam da su sve poteškoće već prebrođene. To nam potvrđuje i Uprava u svom poslednjem poslovnom izveštaju. »Naš bankarski posao — veli ona — i po obimu posla i po proširenju broja klijentele je danomice u razvoju... pa se nadamo, da će se proširenim i povećanim radom postignuti i efikasniji rezultati«. Inače, znatno su se poboljšale i prilike kod industrijskih preduzeća Jadransko-podunavske banke. Neka između njih ranije nisu mogla plaćati ni kamatu, a prošle godine su pored vršenja kamatne službe i amortizacije bila u stanju da izbacuju i znatniji dobitak.

Što se tiče novog poslovanja, ono se je u toku 1936 gotovo udvostručilo. Priliv novih uloga, kako po uložnim knjižicama, tako i po tekućim računima, je u sravnjenju sa 1935 godinom u porastu. Ovo treba naročito podvući, jer je poznato da se najveći deo novih ušteđevina upućuje u državne zavode. Stanje novih poslova pokazuje nam sledeća tablica (u hiljadama dinara):

Aktiva	1935	1936	Pasiva	1935	1936
Gotovina	2.773	1.862	Ulozi knj.	1.220	1.657
Menice	1.185	6.874	Ulozi tek.	4.538	6.912
Dužnici	5.005	8.985	Banke tek.	1.517	2.417
Efekti	334	160	Poverioci	2.022	6.895
Zbir	9.297	17.881	Zbir	9.297	17.881

Krajem 1936 novi ulozci iznose 8,57 miliona dinara prema 5,75 miliona u prethodnoj godini. Obaveze prema bankama porasle su sa 1,5 miliona u 1935 na 2,4 miliona u 1936 godini, a poverioci sa 2,02 miliona na 6,89 miliona dinara odnosno za 240%. Preko pola novih sredstava ili 8,98 miliona plasirano je u aktivne tekuće račune, a 38% odnosno 6,874 miliona u menice. Gotovina je manja nego u prethodnoj godini i iznosi 1,86 miliona. Inače, veća gotovina nije uopšte ni potrebna, jer su svi novi plasmani veoma kratkoročni i potpuno likvidni.

Kao što se vidi iz sledeće tablice, u kojoj smo uporedili glavne bilansne podatke za četiri poslednje godine, uporedo s izgrađivanjem »novih poslova«, postepeno se likvidira i »staro poslovanje«.

Aktiva	Račun izravnanja			
	1933	1934	1935	1936
	u hiljadama dinara			
Blagajna	6.467	2.669	537	407
Menice	75.635	62.028	49.280	45.733
Dužnici	8.601	16.169	11.333	10.732
Hartije od vrednosti	23.880	24.151	26.474	26.093
Vrednost penz. fonda	2.553	2.551	2.503	2.468
Nepokretnosti	34.309	28.577	28.262	27.670
Ostave i garancije	117.311	117.114	111.477	118.591
Novi poslovi	—	—	9.297	17.881
Pasiva				
Glavnica	11.000	11.000	11.000	11.000
Prioritetna glavnica	—	—	13.000	13.000
Rezervni fond	—	—	—	39
Penzioni fond	2.553	2.551	2.503	2.468
Fond ranijih penz.	500	500	500	500
Ulozi na knjižice	22.847	19.580	14.630	13.390
Ulozi po tek. računu	11.276	7.406	5.044	4.195
Tekući — Banke	10.713	17.713	10.016	8.589
Poverioci	92.557	77.324	61.502	59.549
Novi poslovi	—	—	9.297	17.881
Dobitak	—	71	193	373
Obrtni kapital	151.446	136.145	127.686	130.985

U 1936 ulozi su smanjeni za 2,1 miliona, obeveze prema bankama za 1,4 miliona, a ostali poverioci za 2 miliona dinara. U stvari starim ulagačima i poveriocima je isplaćeno još i više. Naime, treba voditi računa o tome, da im je priznata i pripisana i kamata za 1936 godinu. Najveću promenu u aktivni imamo kod menica. One su u odnosu na 1935 godinu smanjene za 3,55 miliona, sa 49,28 miliona u 1935 na 45,73 miliona dinara u 1936 godini. U istom razdoblju dužnici su reducirani za 600 hiljada dinara, na 10,73 miliona. Uprava napominje da su kako menični tako i ostali dužnici po starom poslu uredno odgovarali svojim obavezama. Hartije od vrednosti i nepokretnosti prošle godine takođe su nešto smanjene usled prodaja. Preko računa hartija od vrednosti knjiženo je i bančino učešće u raznim industrijskim, parobrodarskim i drugim preduzećima. Kao što je već spomenuto, kod svih ovih preduzeća rentabilitet je poboljšan.

Interesantna je i struktura aktive. Ako isključimo nove poslove, vidimo da je po prilici pola obrtnog kapitala plasirano u menice i aktivne tekuće račune, jedna četvrtina u nepokretnosti i jedna četvrtina u hartije od vrednosti. Krajem 1929, kada je obrtni kapital Jadransko-podunavske banke bio najveći, na dužnike i menice otpadalo je oko 66% obrtnog kapitala, na hartije od vrednosti 16% i na nepokretnosti 12%. Vidi se, dakle da su poslednjih godina dužnici i menice relativno najjače reducirani.

Posle ogromnih otpisa u 1936 godini, Banka je uspela da i po treći put zaključi svoj bilans sa dobitkom. Ovaj nije, istina, još toliki da bi se mogla deliti dividenda, ali s obzirom na teškoće s kojima su se, i pored popravljene konjunktore, gotovo svi privatni novčani zavodi morali boriti, uspeh zadovoljava.

Prihodi	Račun gubitka i dobitka			
	1933	1934	1935	1936
	u hiljadama dinara			
Troškovi	4.598	2.499	3.174	2.762
Porezi i takse	799	664	605	479
Kamate	7.882	4.844	3.263	3.049
Otpisi	29.545	9	—	—
Prenos gubitka	12.963	—	—	—
Dobitak	—	—	193	373

Prihodi				
Kamata	5.864	5.091	3.766	3.258
Provizije i razni	2.302	1.459	2.121	2.174
Nepokretnosti	2.121	1.537	1.278	1.076
Valorizacija nepokr.	1.500	—	—	—
Prenos gubit. na glav.	44.000	—	—	—
Prenos dobitka	—	—	71	155
Zbir prihoda i rash.	55.787	8.087	7.236	6.663

Zbir prihoda u 1936 iznosi 6,66 miliona dinara i manji je za 573 hiljade nego u prethodnoj godini. Međutim, treba imati u vidu da će poboljšanje rentabiliteta preduzeća kod kojih Jadransko-podunavska banka učestvuje moći da dođe do izražaja tek u njenom bilansu za 1937 godinu. Inače, u 1936 su i svi bančini rashodi manji nego u 1935, tako da je čista dobit nešto povećana. Na kraju treba napomenuti da je banka u poslednje vreme još jače razvila svoje berzanske poslove, kojima je inače i ranije posvećivala naročitu pažnju. To znači da će se u bilansu za 1937 moći iskazati veći prihod i od provizija. Prema tome, sve činjenice govore za to, da i Jadransko-podunavska banka ide u susret boljim danima.

Od čiste dobiti za 1936 upotrebljene su 62 hiljade za dotaciju penzionom fondu, 61 hiljada za rezervni fond, a 250 hiljada je preneto na novi račun.

U upravnom odboru Jadransko-podunavske banke su gg.: d-r Gedeon Dunderski, predsednik; Svetozar Godevac, potpredsednik; d-r Svetislav Šumanović, Lazar Ladević, Dragutin Prica, d-r Božo Čerović, Stevan Karamata, Stevan Tubić, Avram Filipović, Milan Mih. Stefanović i d-r Milosav Radivojević, članovi. U nadzornom odboru su gg.: d-r Gustav Gregorin, Josif Stojanović, Ivan Berić, Dragutin Dimitrijević, Svetislav Jovanović i d-r Strahinja Banović. Glavni direktor je g. Stevan Karamata.

GARGOYLE
MAZIVA

Сваки напредак у производњи и употреби, све знање и сва искуства, што су их од године 1866 стекли специјалисти наше организације која обухвата цео свет, примењују се код фабрикације наших

GARGOYLE
MAZIVA

и дају им онај квалитет, који гарантује сигуран и економичан погон.

STANDARD — VACUUM
Oil Company of Jugoslavia Inc.
ЗАГРЕБ БЕОГРАД